

4.

I det föregående ej upptagna institutioner,

i hvilka Stadsfullmäktige äga att utse ledamöter m. m.
eller som af Staden understödas.

Institutioner, i hvilka Stadsfullmäktige äga att utse ledamöter m. m.

(Af de under denna afdelning upptagna personer äro endast de, hvilka blifvit tillsatta af Stadsfullmäktige — äfvensom, i förekommande fall de som utsetts af kommunal nämnd — i nedanstående egenskaper upptagna i kalenderns personalafdelning. Här nedan angifna valdata hänföra sig till af Stadsfullmäktige förrättade val.)

Ledamöter af Riksdagens Första kammare.

Förteckning m. m. se sid. 204 i samband med de för Stockholms stad utsedda ledamöterna i Riksdagens andra kammare.

Järnvägsrådet.

Järnvägsrådet, hvilket inrättats enligt K. bref d. 1 nov. 1907, har till uppgift att afgifva yttranden i de af Kungl. Maj:t till detsamma hänskjutna ärenden angående förhållandet mellan Statens järnvägar och trafikanterna å dessa samt äger jämväl rätt att själfvt framställa förslag i i dithörande frågor. Ledamöternas antal är 25, af hvilka fem skola företräda de statsfinansiella intressena (dessa tillsättas af Kungl. Maj:t), fem jordbruket (utses af ombud från hushållningssällskapen) och fem bergs- och skogshandteringen (väljas af Fullmäktige i Järnkotoret). De återstående tio ledamöterna skola företräda industrien, handeln och sjöfarten och tillsättas enligt särskildt bestämda grunder. Stadsfullmäktige i Stockholm välja bl. a. en representant. Ledamöterna utses för tre år, och förrättas nästa val 1910. Järnvägsrådet sammanträder på Kungl. Maj:ts kallelse, när han finner nödigt. Valet ägde rum den 23 mars 1908.

Af Stadsfullmäktige vald ledamot.

*Fränckel, E., generalkonsul, stadsfullm.

Öfriga ledamöter.

Ekman, A., bruksdisponent; **von Friesen, S. G.**, Riksbanksfullm:s ordf., Stadsfullm:s ordf.; **Kjellberg, J.-C:s**on, bankdirektör; **Persson, D.**, hemmansägare; **Östberg, G. F.**, riksgäldsfullm., stadsfullm. Utsedde af Kungl. Maj:t.

Geijer, S. G. A., generalmajor; **Herlenius, A.**, kabinettskammarherre, kapten; **Ljungberg, E. J.**, bruksägare; **Sahlin, C. A.**, bruksdisponent; **Tamm, G.**, förutv. statsråd, hofstallmästare. Utsedde af Järnkotoret.

Bernström, J., direktör; **Broström, Dan.**, skeppsredare; **Ljunggren, J. Fr.**, vice konsul; **Neess, F. E.**, vice konsul; en vakant. Utsedde af

vissa korporationer och föreningar, representerande industrien, handeln och sjöfarten.

Ringborg, E., skeppsredare. Utsedd af Norrköpings stadsfullmäktige.

Faxe, C., vice konsul. Utsedd af Malmö stadsfullmäktige.

Hamilton, J. S. F. J., greve, godsägare; **Hennings, R. T.**, direktör; **Lindgren, K. H. Ö. W.**, konsul; **Odelberg, A. T.**, f. d. landshöfding; **Wachtmeister, G. W.**, greve, godsägare. Utsedde af hushållningssällskapens ombud.

Carlander, A., grosshandlande. Utsedd af Göteborgs stadsfullmäktige.

Knaust, G. O., grosshandlare. Utsedd af Sundsvalls stadsfullmäktige.

Inskriftsnämnder för Stockholms stadsrullföringsområde.

Inskriftsnämnderna bestå af en regementsofficer som ordförande, utsedd af arméfördelningschefen, rullföringsområdesbefälhafvare eller i hans ställe förordnad ledamot, en lagfaren ledamot, utsedd af Öfverståthållareämbetet, samt två af Stadsfullmäktige valda ledamöter, jämte två suppleanter för dem. Till nämndens biträde förordnas en militärläkare.

Kungl. Maj:t har den 6 nov. 1908 förordnat, att för Stockholms stadsrullföringsområde, nr 45, skola finnas tre inskriftsnämnder, nämligen en för *östra delen*, omfattande de rotar, som tillhöra Storkyrkoförsamlingen, Jakobs, Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar, en för *västra delen*, omfattande de rotar, som tillhöra Klara, Kungsholms, Adolf Fredriks, Gustaf Vasa och Matteus församlingar samt en för *södra delen*, omfattande de rotar, som tillhöra Katarina och Maria församlingar. Senaste valet ägde rum den 20 sept. 1909.

För östra delen.

Af Stadsfullmäktige valda ledamöter.

***Eklund, J. L.**, fabrikör, stadsfullm.; **Ringholm, K. E.**, fabrikör, stadsfullm.

Öfriga ledamöter.

af **Wetterstedt**, N. W. U., frih., major, ordf.; **Bjuggren**, S. A., major; **Hallgren**, E. S., hof-rätts e. o. notarie.

Af Stadsfullmäktige valda suppleanter.

***Lagercrantz**, A. E. W., vice häradshöfding, stadsfullm.; **Lundgren**, A. I., grosshandlare.

För västra deien.

Af Stadsfullmäktige valda ledamöter.

Andersson, J., grosshandlare; **Olsson**, F. T., direktör.

Öfriga ledamöter.

Schmidt, T. J., major, ordf.; **Montgomery**, K. R. G., ryttmästare; **Lundberg**, B., hofrätts e. o. notarie.

Af Stadsfullmäktige valda suppleanter.

Sandberg, H. Th., f. d. bokauktionskommissarie; en vakant.

För södra delen.

Af Stadsfullmäktige valda ledamöter.

***Berggren**, A. E., grosshandlare; **Gustafsson**, G. Th., f. d. handlande.

Öfriga ledamöter.

Becksell, R. H., major, ordf.; **Tholerus**, E. H., major; **Nordin**, J., auditör.

Af Stadsfullmäktige valda suppleanter.

***Carlsson**, C. M., fabrikör; **Larsson**, G., byggmästare.

Inskriftingsnämnden för Stockholms sjöfullföringsområde.

Denna nämnd består af en ordförande, förordnad af Kungl. Maj:t i kommandoväg, rullföringsområdesbefälhafvare, en lagfaren ledamot, utsedd af Öfverståthållareämbetet, dessutom äga Stadsfullmäktige att invälja två ledamöter och två suppleanter. Senaste valet förrättades den 20 sept. 1909.

Af Stadsfullmäktige valda ledamöter.

Ekbohm, D., sjökaptén; en vakant.

Öfriga ledamöter.

Munthe, C. L. A., kommandörkapten, ordf.; **Palmstierna**, G. G. L., frih., kommandörkapten (sjöfullföringsområdesbefälhafvare); **Nordenstedt**, R., hofrätts e. o. notarie (lagfaren ledamot).

Af Stadsfullmäktige valda suppleanter.

Bjarke, K. G., sjökaptén; ***Ramström**, C. O., sjökaptén.

Inskriftsrevisionen.

För inskrifningsområde jämte inom detsamma belägna sjömanshus skall finnas en inskrifningsrevision, bestående af landshöfdingen eller, i händelse denne har förfall eller ämbetet är ledigt, landssekreteraren i det län, till hvilket största delen af området hör, såsom ordförande, samt af fyra ledamöter, nämligen inskrifningsområdesbefälhafvaren äfvensom från hvarje till området hörande län eller ej under landsting lydande stad tre inom länet eller staden bosatta män, som jämte tre suppleanter utses för tre år af landstinget eller, för stad, som icke lyder under landsting, af stadsfullmäktige.

De af landsting eller stadsfullmäktige valda ledamöter eller, i händelse de äro förhindrade, deras suppleanter deltaga i nämnda förrättning endast i hvad den angår det område, för hvilket de blifvit valda.

Det senaste valet ägde rum den 20 sept. 1909.

Af Stadsfullmäktige valda ledamöter.

Lundbergh, G. H., grosshandlare, stadsfullm.; ***Nyström**, C. L. H., med. och fil. dr.; **Sidenblad**, K., f. d. öfverdirektör.

Öfriga ledamöter.

Dickson, R., öfverståthållare, själfskr. ordf.; **Fallenius**, C. M. H., (inskrifningsområdesbefälhafvare); **Fant**, Fr., direktör; **Kihlberg**, A., godsägare; **Lind**, Th. (valda af Landstinget).

Af Stadsfullmäktige valda suppleanter.

Hjortberg, E. G., direktör; ***Norström**, C. G., civilingenjör, stadsfullm.; **Schönthal**, A. R., ingenjör, stadsfullm.

Öfriga suppleanter.

Balkenhausen, R., apotekare; **Jansson**, P. O., nämndeman; **Lagerblad**, P., folkskolelärare (valda af Landstinget).

Kommissionen vid rekvisitioner för krigsmaktens behof.

(Rekvissionskommissionen.)

Enligt lagen den 24 maj 1895 skall för stad, som ej deltagar i landsting, finnas en kommission med åliggande att upprätta taxa m. m. för rekvisitioner inom krigsskådeplats. Kommissionen skall bestå af tre ledamöter, nämligen en, tillika ordförande, vald af Stadsfullmäktige, en intendenturtjänsteman eller officer, utsedd af arméfördelningschefen, samt en civil tjänsteman, tillika sekreterare, vald af K. Maj:ts befallningshafvande. Stadsfullmäktige välja ledamot årligen före utgången af september månad; senaste valet ägde rum den 20 sept. 1909. Uppgifter å öfriga ledamöter äro ej tillgängliga.

Af Stadsfullmäktige vald ledamot.

Simonsson, N. M., disponent, ordf.

Dessutom två andra ledamöter.

Hästuttagingsnämnden.

Stadsfullmäktige skola för fem år utse en nämnd (ordförande och fyra ledamöter), som, efter det K. Maj:t förordnat om krigsmaktens ställande på krigsfot, skall uttaga de hästar, som det åligger Stockholms kommun att tillhandahålla å mönstringsställena, dels för hvar och ett af Stadens tio hästuttagingsområden (fastställda den 1 jan. 1908) tre personer att tillhandagå samma nämnd.

Senaste valet skedde den 9 dec. 1907. Kompletteringsval den 13 april 1908, 17 maj 1909.

Hästuttagingsnämndens ledamöter.

Francke, J. R., grosshandlare; **Oldberg, G. A.**, f. d. kapten; **Peterson, E. R.**, fördelningsläkare, ordf.; **Pettersson, A. A.**, kamrerare; **Simonsson, N. M.**, disponent.

Personer utsedda att tillhandagå Nämnden.

1. hästuttagingsområdet

omfattande 1., 4. och 6. polisdistrikten samt stra delen af 3. polisdistriktet med gräns i Agnegatan och längs dennas förlängning till Norr Mälarstrand.)

Bergstrand, C. P., förvaltare; **Förselius, A. G.**, direktör, stadsfullm.; **Lundström, J. A.**, åkare.

2. hästuttagingsområdet

(omfattande 2. polisdistriktet).

Carlsson, C. M., fabrikör; **Holmberg, C. E.**, åkare; **Östergaard, G. V.**, verkmästare.

3. hästuttagingsområdet

(omfattande västra delen af 3. polisdistriktet med förenämnda gräns).

Andersson, J., grosshandlare; **Johansson, H.**, mejeriidkare; **Rosenqvist, P. I.**, direktör.

4. hästuttagingsområdet

(omfattande norra delen af 5. polisdistriktet med gräns i Odengatan från Sveavägen öfver S:t Eriks plan till S:t Eriksgatan och denna till Klaraviken).

Broman, J. A., åkeriägare; **Rosenbaum, M.**, direktör; en vakant.

5. hästuttagingsområdet

(omfattande södra delen af 5. polisdistriktet med ofvan angifna gräns).

Andrée, A. L., åkeriägare; **Lindholm, J. M.**, bageriidkare; **Sellberg, A. Z. L.**, åkeriägare.

6. hästuttagingsområdet

(omfattande västra delen af 7. polisdistriktet med gräns i Grefteuregatan fr. Birgerjarlsgatan till Humlegårdsgatan, denna gata till Brahegatan, denna gata till Valhallavägen, denna väg till Sturevägen och denna väg till Tegeludden).

Johansson, F. T., åkeriägare; **Johansson, K. P.**, bokhållare; **Schumacher, C. J. W.**, bageriidkare.

7. hästuttagingsområdet

(omfattande östra, på ofvan angifna sätt begränsade delen af 7. polisdistriktet).

Andersson, C. L., bageriidkare; **Eriksson, A. P.**, handlande; **Schröder, C. G. C.**, bageriidkare.

8. hästuttagingsområdet

(omfattande östra delen af 8. polisdistriktet med gräns i Östgötagatan, Mosebacketorg, Mosebacke trappor och Glasbruksgatan till Stadsgården).

Adamsson, J. O., åkeriägare; **Pettersson, C. G.**, direktör; **Westerdahl, H. J.**, fabrikör.

9. hästuttagingsområdet

(omfattande 9. polisdistriktet).

Eriksson, F. H., åkeriägare; **Zakrisson, J. E.**, entreprenör; en vakant.

10. hästuttagingsområdet

(omfattande återstoden af 8. polisdistriktet).

Bohlin, G. A., åkeriägare; **Bäckström, J. A.**, grosshandlare; **Lindfelt, W.**, fastighetsägare.

Mönstringskommissionerna.

Stadsfullmäktige skola för fem år utse en ledamot i hvar och en af de tio mönstringskommissioner, som, hvar i fråga om sitt

hästutskrifningsområde (se ofvan Hästuttagningsnämnden), hafva att pröfva lämpligheten af de från kommunen uttagna hästarne. Hvarje mönstringskommission består utom den ledamot, som Stadsfullmäktige välja, af en af militärmyndighet utsedd ledamot; senaste af Stadsfullmäktige förrättade valet ägde rum den 9 dec. 1907.

Mönstringskommissionen i 1. hästutskrifningsområdet.

Af Stadsfullmäktige vald ledamot.

Wennberg, F. J. A., grosshandlare.

Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i 2. hästutskrifningsområdet.

Af Stadsfullmäktige vald ledamot

Neumüller, O. E., disponent.

Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i 3. hästutskrifningsområdet.

Af Stadsfullmäktige vald ledamot.

Nilsson, K. E., direktör.

Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i 4. hästutskrifningsområdet.

Af Stadsfullmäktige vald ledamot.

Heiss, F. P. G., disponent.

Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i 5. hästutskrifningsområdet.

Af Stadsfullmäktige vald ledamot.

Reinhold, F. A., direktör.

Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i 6. hästutskrifningsområdet.

Af Stadsfullmäktige vald ledamot.

Liljedahl, F. G., direktör.

Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i 7. hästutskrifningsområdet.

Af Stadsfullmäktige vald ledamot.

Ekstrand, J., direktör.

Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i 8. hästutskrifningsområdet.

Af Stadsfullmäktige vald ledamot.

Nilson, A. G., direktör.

Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i 9. hästutskrifningsområdet.

Af Stadsfullmäktige vald ledamot.

Granholm, C. H., direktör.

Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i 10. hästutskrifningsområdet.

Af Stadsfullmäktige vald ledamot.

Hermansson, K. C., åkeriägare.

Dessutom två ledamöter.

Handelskunniga ledamöter i Rådhusrätten.

Se under Rådhusrätten (sid. 23).

Sakkunniga ledamöter i Rådhusrätten vid klander af dispasche.

Se under Rådhusrätten (sid. 23).

Gode män för förmynderskap.

För tillsyn å förmyndares förvaltning af omyndiges egendom i de fall, då de omyndige för sina angelägenheter icke äro lydande under Förmyndarekammaren (frälse myndingar), väljas enligt lagen den 18 april 1884 af Stadsfullmäktige gode män för fyra år. Senaste valet förrättades den 26 okt. 1908.

Gode män.

Boije af Gennäs, S. J. A., rektor, stadsfullm.; **Ridderstolpe, F. A.**, frih., f. d. major; **Stuart, J. M.**, riddarhussekreterare; **Weidenhielm, C. H.**, generalkrigskommissarie; en vakant.

Direktionen öfver Eira, Stockholms stads och läns sjukhus.

I bref till Medicinalstyrelsen af den 12 okt. 1906 har K. Maj:t förklarar, att det sjukhus, som förut benämnts Stockholms stads och läns kurhus, hädanefter skall kallas Eira, Stockholms stads och läns sjukhus. Direktionsbestår af öfverståthållaren (själfskrifven ordf.), förste stadsläkaren i Stockholm och förste pro-

viensialläkaren i Stockholms län (själskrifna) samt sex ledamöter, valda för en tid af fyra år. Af dessa välja Stadsfullmäktige fyra ledamöter och erforderligt antal suppleanter, Landstinget två ledamöter och erforderliga suppleanter. Hvert annat år afgår två af Stadsfullmäktiges och en af Landstingets representanter. Sjuka från Stockholms stad åtnjuta kostnadsfri vård. Till sjukhusets utgifter utgår bl. a. den personliga sjukvårdsafgiften. Staden disponerar 100 platser, Länet 40. Senaste valet ägde rum den 7 dec. 1908.

Själskrifven ordförande.

Dickson, R., öfverståthållare.

Själskrifna ledamöter.

Andersson, L. I., förste stadsläkare; **Berlin, J. A.**, förste provinsialläkare.

Af Stadsfullmäktige valda ledamöter.

Edberg, K. Th., snickaremästare, stadsfullm.; **Magnusson, K. G.**, ingenjör; ***Nyström, C. L. H.**, med. och fil. d.r.; ***Tengdahl, K. A.**, försäkringstjänsteman, stadsfullm.

Öfriga ledamöter.

Ekdahl, G. A., grosshandlare; **Odelberg, O. W.**, disponent, riksgäldsfullm. (valda af Landstinget).

Af Stadsfullmäktige valda suppleanter.

***Andersson, B. John F.**, ingenjör; ***Staf, O. L.**, kakelugsmakare, stadsfullm.

Öfriga suppleanter.

Berger, S. T., kanslisekreterare; **Fant, F.**, direktör (valda af Landstinget).

Serafimerlasarettets direktion.

Enligt K. brevet till Serafimerlasarettets direktion den 31 maj 1888 består lasarettets styrelse af sex ledamöter, nämligen en ordförande och en vice ordförande, utsedda af K. Maj:t, samt lasarettets öfverläkare och öfverkirurg såsom själskrifna jämte två valda för en tid af fyra år, den ene af Stadsfullmäktige och den andre af Stockholms läns landsting.

Senaste valet ägde rum den 26 okt. 1908.

Af Stadsfullmäktige vald ledamot.

Fränckel, E., generalkonsul, stadsfullm.

Öfriga ledamöter.

Berg, J. W., professor (öfverkirurg); **Berg, R. V. T.**, generalmajor, v. ordf. (utsedd af Kungl. Maj:t); **Henschen, S. E.**, professor (öfver-

läkare); **Odelberg, O. W.**, disponent, riksgäldsfullm. (vald af Landstinget); **Ramstedt, J. O.**, justitieråd, ordf. (utsedd af Kungl. Maj:t).

Kam.r.: **Wessman, F. K. A.**; sekr., protokollsför. o. ombudsman: **Skogman, K.**, frih., kanslisekreterare.

K. Direktionen öfver Stockholms stads undervisningsverk.

Mälartorget 19, St.; expeditionstid: måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar (under sommarferierna tisdagar och fredagar) 11—12.

Enligt K. instruktionen den 2 december 1905 utgör denna direktion eforalstyrelse för de i hufvudstaden inrättade allmänna läroverken; förvaltar, därest icke annorlunda är särskildt föreskrifvit, donationsmedel, som Statens folkskola, Nya elementarskolan i Stockholm erhållit till stipendier eller för annat ändamål; handlägger hufvudsakligast ekonomiska frågor rörande Högre lärarinneseminarier och den därmed förenade Normalskolan för flickor; verkställer utbetalning af aflönings- och arfvodesmedel till lärare vid de allmänna läroverken i Stockholm och till lärare och lärarinna vid Högre lärarinneseminarier samt handhafver värden af fonder och stiftelser, som ställts under Direktionens förvaltning.

Direktionen utgöres af följande ledamöter, nämligen: öfverståthållaren såsom ordförande, ärkebiskopen, en af Stockholms stads konsistorium utsedd ledamot, en af Magistraten utsedd ledamot, två af Stadsfullmäktige utsedda ledamöter, den i tjänsten äldste af rektorerna vid Högre latinläroverket å Norrmalm och Högre allmänna läroverket å Södermalm, den i tjänsten äldste af rektorerna vid Högre realläroverket å Norrmalm och Högre realläroverket å Östermalm, den i tjänsten äldste af rektorerna vid hufvudstadens realskolor, rektor vid Nya elementarskolan samt rektor vid Högre lärarinneseminarier. Ledamot, som icke är själskrifven, utses för tre kalenderår.

Det senaste valet ägde rum den 6 dec. 1909.

Instruktion. Kungl. instruktion den 2 dec. 1905 för direktionen öfver Stockholms stads undervisningsverk.

Af Stadsfullmäktige valda ledamöter.

Höglund, O. M., riksgäldsfullm., stadsfullm.; **Rabe, P. R.**, bankdirektör, stadsfullm.

Öfriga ledamöter.

Dickson, R., öfverståthållare, själskr. ordf.; **Ekman, J. A.**, ärkebiskop; **Strandell, K. E. A.**, kyrkoherde (utsedd af Konsistorium); **Nyström, N. G.**, f. d. rådman (utsedd af Magistraten); **Örtenblad, O. G.**, rektor; **Elmquist, J. G. T.**,

rektor; **Brodin**, J. E., rektor; **Hernlund**, C. H., rektor, stadsfullm.; **Wærn**, L. M., rektor.

Kamrerare: **Löfgren**, T. F., läroverksadjunkt; sekreterare: **Eliæson**, G. E., läroverksadjunkt.

Stockholms högskolas styrelse.

Styrelsen utgöres af nio ledamöter, nämligen en ordförande, förordnad af Kungl. Maj:t för den tid, som af Kungl. Maj:t bestämmes, Högskolans rektor, en af Svenska akademien, två af Vetenskapsakademien, två af Stadsfullmäktige samt en af Högskolans lärarekår; valda ledamöter. Dessa åtta välja den nionde.

De Styrelsens ledamöter, om hvilka ej annorledes är stadgadt, utses för tre år i sänder. Afgår ledamot innan tiden för hans uppdrag är ute, väljer den myndighet, hvilken utsett honom, ny ledamot för den tid, som för den afgångne återstått.

Af Stadsfullmäktige valda ledamöter.

Lindhagen, C. A., borgmästare, stadsfullm. (vald den 6 dec. 1909); ***Nyström**, C. L. H., med. och fil. d.r. (vald den 16 dec. 1907).

Öfriga ledamöter.

Almqvist, P. W., f. d. professor; **Arrhenius**, S. A., professor (valda af Vetenskapsakademien); **Clason**, I. G., förste intendent (vald af Svenska akademien); **De Geer**, frih., G. J., rektor, professor; **Kinander**, C. E., direktör, stadsfullm., vice ordf. (vald af Högskolans styrelse); **Stjernberg**, N. F., professor, (vald af Högskolans lärarekår); **Wachtmeister**, greve, H. H:son, generaldirektör, ordf. (förordnad af Kungl. Maj:t).

Kamrerare: **Ekwall**, A., f. d. stadskamrerare; sekr.: **Lindhagen**, A. I., kanslisekreterare.

Tekniska skolas i Stockholm styrelse.

Enligt Skolans stadgar den 10 juli 1891 utgöres Skolans styrelse af en ordförande, som af K. Maj:t förordnas, samt af fem för en tid af tre år valda ledamöter, af hvilka en utses af K. Maj:t, en af Stadsfullmäktige, en af lärarekollegiet vid Tekniska högskolan, en af Akademien för de fria konsterna och en af Svenska slöjdföreningens styrelse, hvarjämte Skolans föreståndare är ledamot af Styrelsen.

Senaste valet ägde rum den 20 sept. 1909 och afsåg tiden 1 okt. 1909—30 sept. 1912.

Af Stadsfullmäktige vald ledamot.

Fränckel, E., generalkonsul, stadsfullm.

Öfriga ledamöter.

Arborelius, O. P. U., f. d. professor (utsedd af Akademien för de fria konsterna); **Beijer**, P. G. E., förste bibliotekarie (utsedd af Svenska slöjdföreningen); **Henriques**, P. H., lektor, tf. rektor; **Ljungberg**, K. J., tf. lektor (utsedd af Tekniska Högskolans lärarekår); **Möller**, C. O., öfverintendent, ordf.; **Thiel**, A., grosshandlare (utsedd af Kungl. Maj:t).

SEKR.: **Rahm**, N. O. W., öfveringenjör; bibliotekarie och kassaförvaltare: **Lindegren**, H. Fr. G., fl. lic.

Stockholms borgarskolas styrelse.

Stiftad af sällskapet Redliga förbundet 1836, kommunalunderstödd sedan 1882. Andamål och verkningssätt äro folkhögskolans, dock lämpade efter hufvudstadens förhållanden och afseende såväl teoretiskt som praktiskt bildningsarbete. Skolans styrelse består af sex af Borgarskolesällskapet, två af Stadsfullmäktige, tretton af skolråden i Stockholms territoriella församlingar, en af Stockholms handtverksförening och två af Stockholms arbetarförening valda ledamöter.

Af Stadsfullmäktige valda ledamöter.

Brodin, J. E., rektor (vald den 12 nov. 1888); **Ramstedt**, R. V., grosshandlare (vald den 2 dec. 1901).

Öfriga ledamöter.

Bergstedt, E., grosshandlare; **Carlson**, L. Fr., grosshandlare, kassaförvaltare; **Elliot**, M., grosshandlare; **von Essen**, Fr., frih., riksmarskalk, ordf.; **Piehl**, C. G., bryggare, stadsfullm.; **von Rosen**, G. P. A., greve, hofrättsråd, stadsfullm. (valda af Borgarsällskapet); **Benckert**, R., bankinspektör (vald af Storkyrkoförs. skolråd); **Winborg**, Th., fabriksdirektör (vald af Klara förs. skolråd); **Wretman**, J., rådmän (vald af Jakobs förs. skolråd); **Andersson**, A. N., byggmästare, stadsfullm. (vald af Maria förs. skolråd); **Djurling**, E. V., konsul (vald af Katarina förs. skolråd); **Tidblad**, A. E., ingenjör (vald af Kungsholms förs. skolråd); **Kastman**, C., f. d. kansliråd (vald af Hedvig Eleonora förs. skolråd); **Rosenberg**, J. O., f. d. professor (vald af Adolf Fredriks förs. skolråd); **Stendahl**, S., grosshandlare (vald af Oskars förs. skolråd); **Lundberg**, K. L., direktör (vald af Engelbrekts förs. skolråd); **Ceder**, A., sekreterare hos Svenska arbetareförbundet, stadsfullm. (vald af Gustaf Vasa förs. skolråd); **Norblad**, J. A., fil. doktor, verkmästare, stadsfullm. (vald af Matteus förs. skolråd); **Wassberg**, A., folk-skolelärare, stadsfullm. (vald af Johannes förs. skolråd); **Lyth**, G. V., fabrikör (vald af Stockholms stads handtverksförening); **Davidsson**, A. L., fabriksarbetare, och **Ståhlberg**, J., zinketsare (valda af Stockholms arbetareförening).

Direktionen öfver navigationsskolan.

Samtliga styrelseledamöter väljas för två år af Stadsfullmäktige. Senaste valet skedde den 11 maj 1908 och afsåg tiden 1 aug. 1908—31 juli 1910.

Ledamöter.

***Dyrssen**, G., kommandör, stadsfullm.; ***Hollstén**, E. B., f. d. kommandörkapten; ***Lagerholm**, J. F., f. d. direktör, v. ordf.; ***Linder**, D. U. V., generallotsdirektör, ordf.; ***Setterwall**, J. G., grosshandlare; ***Wikström**, P. M., grosshandlare.

Första döfstumskoldistriktets styrelse.

Första distriktet innefattar Stockholms stad, Stockholms län, Södermanlands län, Västmanlands län, Östergötlands län, Norrköpings stad och Gottlands län. Enligt lagen angående döfstumundervisningen den 31 maj 1889 skola ledamöterna i förevarande Skolstyrelse utses af vederbörande landsting och stadsfullmäktige i de städer, som ej i landsting deltaga, därvid hvarje landsting och sådan stad väljer efter folkmängden inom sitt område en ledamot för hvarje fullt tal af nittio tusen; och väljas på enahanda sätt suppleanter till lika antal som ledamöter. Stockholms stad äger således för närvarande i Styrelsen insätta tre ledamöter med suppleanter. Valen afe en tid af fyra kalenderår.

Senaste valet ägde rum den 7 dec. 1908.

Af Stadsfullmäktige valda ledamöter.

***Ramstedt**, J. O., justitieråd; ***Söderlind**, J. G., byråchef; **Wassberg**, A., folkskolelärare, stadsfullm.

Öfriga ledamöter.

Bager-Sjögren, J. L., folkskoleinspektör; **von Eckermann**, C. W. T., kammarherre; **Fant**, F., direktör; **Fosser**, N., godsägare; **Klingspor**, Ph. O. L., grefve, hofmarskalk; **Lundborg**, J. A., grosshandlare; **Odelberg**, O. W., disponent, riksgäldsfullmäktig; **von Schéele**, K. H. G., biskop.

Sekr. o. kamr.: **Södermark**, P., statskommisarie.

Af Stadsfullmäktige valda suppleanter.

Enell, H. G. O., apotekare, stadsfullm.; ***Fries**, S. A., kyrkoherde, stadsfullm.; **Sallberg**, E. G. P., öfverstelöjtnant.

Öfriga suppleanter.

Berger, S. T., kanslisekreterare; **Danckwardt-Lillieström**, E. G. A., godsägare; **af Ekenstam**, C. T., häradshöfding; **Evers**, E., kyrkoherde; **Gripenstedt**, C. G., v. häradshöfding; **Uggla**, C. G., häradshöfding; **Westerlund**, J. A., kyrkoherde; **Åkerlund**, E. G. H., godsägare.

Nämnden för döfstumundervisningen i första distriktet.

I lagen angående döfstumundervisningen den 31 maj 1889 är stadgadt, att skolstyrelsens beslut, där desamma angå anskaffande af erforderliga lokaler för skola eller skolas årliga utgiftsstat, skola underställas vederbörande landstings och Stadsfullmäktiges pröfning. Uppstå därvid olika beslut, skall frågans afgörande hänskjutas till en nämnd, till hvilken landsting eller stad, som ej i landsting deltagar, för hvarje år väljer, efter folkmängden inom sitt område, en ledamot för hvarje fullt tal af trettio tusen. Går ej folkmängden upp till trettio tusen, väljes dock en ledamot. På enahanda sätt väljas suppleanter till lika antal som ledamöter. Denna nämnd sammanträder på kallelse af skolstyrelsens ordförande, där skolstyrelsen har sitt säte; och bör minst halva antalet af ledamöterna vara tillstädes, om giltigt beslut skall kunna fattas.

Nämnden för döfstumundervisningen i första distriktet innefattar utom Stockholms stad öfriga Stockholms län, Södermanlands län, Västmanlands län, Östergötlands län, Norrköpings stad och Gottlands län.

Nämnden för döfstumundervisningen i första distriktet har ännu icke behöft sammanträda.

Senaste valet ägde rum den 6 dec. 1909.

Af Stadsfullmäktige valda ledamöter.

Herlitz, K. G., direktör, stadsfullm.; **Kinnwall**, S. A., f. d. öfverlärare; **Lundberg**, C. A., f. d. rektor; **Norström**, C. G., civilingenjör, stadsfullm.; **Nyström**, C. L. H., med. och fil. d.r.; **Schlytern**, F. H., f. d. byråchef; **Sidenbladh**, K., f. d. öfverdirektör; **Törnebladh**, H. R., f. d. bankofullmäktig; **Örtenblad**, O. G., rektor; en vakant.

Öfriga representanter.

Almqvist, K. Fr. G., godsägare; **Andersson**, G., godsägare; **Bager-Sjögren**, J. L., folkskoleinspektör; **Berndes**, G. F., bruksägare; **Danckwardt-Lillieström**, E. G. A., godsägare; **af Ekenstam**, C. T., häradshöfding; **Ekwall**, G., landtbrukare; **Fosser**, N., godsägare; **de la Gardie**, R., grefve, f. d. landshöfding; **Hamilton**, M. A. H., grefve, disponent; **Johansson**, C. E., hemmansägare; **Klingspor**, P. O. L., grefve, hofmarskalk; **von Knorring**, A. I., frih., landtbrukare; **Larsson**, O., direktör; **Lindblad**, E., domänintendent; **Lundborg**, J. A., grosshandlare; **Odelberg**, O. W., disponent, riksgäldsfullm.; **Olsson**, N., hemmansägare; **Redlund**, O., direktör; **von Rosen**, Fr. T. C., grefve, öfverceremonimästare; **Sundberg**, A. B., landtbrukare; **Tersmeden**, J. A., frih., bruksägare; **Wersäll**, C. R., landshöfding; **Uggla**, C. G., häradshöfding; **Åkerlund**, E., godsägare; **Östberg**, G. F., riksgäldsfullm., stadsfullm.

Af Stadsfullmäktige valda suppleanter.

Edberg, K. Th., snickarmästare, stadsfullm.; **Hammarberg, J. F.**, rådman; **Hollstén, E. B.**, f. d. kommandörkapten; **Larson, Adler**, grosshandlare; **Malmsten, K. A.**, distriktsläkare; **Nilson, A. G.**, direktör; **Norblad, J. A.**, fil. d.r., verkställare, stadsfullm.; **Sondén, M.**, professor; **Svensson, J.**, fabrikör; **Taube, C. O.**, greve, f. d. distriktschef, stadsfullm.

Öfriga suppleanter.

Andersson, W., landtbrukare, riksdagsman; **Brolinsson, P. A.**, godsägare; **af Burén, C.**, bruksägare; **Cronstedt, Fr. W.**, greve, kapten; **Ekman, A.**, disponent; **Ericsson, J. A.**, häradsdomare; **Eurenus, A. G. J.**, rektor; **Fähræus, F. I.**, lektor; **Gustafsson, C. H.**, riksdagsman; **Högstedt, Hj.**, godsägare; **Jonsson, C.**, f. d. riksdagsman; **Karlsson, J.**, borgmästare; **Kihlberg, K. A.**, godsägare; **Lagerbjelke, J. G.**, greve, vice härads höfding; **Lagerman, A.**, förste provinsialläkare; **Lind, T.**, arrendator; **Lundh, A.**, godsägare; **Möller, O.**, ingenjör; **Petersson, D.**, landtbrukare, riksdagsman; **Rydberg, C. G.**, godsägare; **Sjögren, Å.**, ingenjör; **Sundberg, A. B.**, landtbrukare; **Tamm, G.**, förutv. statsråd; **Upmark, J. A.**, godsägare; **Wahlqvist, C.**, regementsläkare; **Wijkman, C. F.**, direktör.

Delegerade för förvaltning af byggnadskassan vid Nya elementarskolan.

Vården af byggnadskassan åligger rektor jämte en af kollegiet och två af Stadsfullmäktige utsedda delegerade.

Valet ägde rum den 1 febr. 1906.

Af Stadsfullmäktige valda delegerade.

Dyrssen, G., kommandör, stadsfullm.; **Ramstedt, R. V.**, grosshandlare.

Öfriga ledamöter.

Berggren, J., läroverksadjunkt; **Hernlund, C. H.**, rektor, stadsfullm.

Terminsafigtsnämnderna vid allmänna läroverken.

När riksdagen år 1904 beslöt en reform af allmänna läroverken, med införande af realskoleexamen och omreglering af lärarnas löner, bestämdes äfven ändrade grunder för lärjungesfigternas utgående. I samband därmed bestämdes, att Stadsfullmäktige i resp. städer skulle för hvarje allmänt läroverk för en tid af två år utse två ledamöter och två suppleanter i en terminsafigtsnämnd för afgörande af frågor om lärjungesfig-

terna. Nämnden består för öfrigt af ett kronoombud, resp. rektor såsom ordförande och ifrågakommande klassföreståndare i hvarje fall. För Stockholm valde Stadsfullmäktige till dessa nämnder första gången provisoriskt den 21 december 1904 för ett år, andra gången den 1 december 1905 för två år (1906, 1907) enligt instruktion för nämnderna den 31 december 1904. En del af terminsafigterna (till byggnadsfonden) går till Stadens kassa och bildar en särskild fond med af Stadsfullmäktige särskildt valda revisorer. Det senaste valet ägde rum den 6 dec. 1909.

Högre latinläroverket å Norrmalm

Af Stadsfullmäktige valda led.

Marcus, J. A. A., intendent; **Sandberg, H. T.**, f. d. bokauktionskommissarie.

Suppleanter.

Gullberg, O. Hj., förste aktuarie; **Nyström, J. M.**, roteman.

Kronoombud.

Wahlgren, C. A., landskamrerare.

Högre allmänna läroverket å Södermalm.

Af Stadsfullmäktige valda led.

Rosengrén, C. O. L., grosshandlare; **Sällberg, G. Th.**, prakt. läkare.

Suppleanter.

Dahlberg, A. E., rådman, stadsfullm.; **Ohlsson, J. E.**, specerihandlare, stadsfullm.

Kronoombud.

Neumüller, O. E., disponent.

Högre realläroverket å Norrmalm.

Af Stadsfullmäktige valda led.

Alfvén, K. A., läkare; **Wassberg, A.**, folkskolelärare, stadsfullm.

Suppleanter.

Granholm, C. H., direktör; **Högman, C. W. S.**, grosshandlare.

Kronoombud.

Hallberg, H. E., kyrkoherde.

Högre realläroverket å Östermalm.

Af Stadsfullmäktige valda led.

Brundin, F. A., handlande; **Lovén, E. A.**, grosshandlare.

Suppleanter.

Blomqvist, A., öfverlärare; **Nordquist, E. A.**, handlande, stadsfullm.

Kronoombud.

Tamm, C. O. S., domänintendent.

Nya elementarskolan.

Af Stadsfullmäktige valda led.

Bäckström, E. G. M., byråchef; Rystedt, C. G., ingenjör.

Suppleanter.

Andersson, B. John F., ingenjör; Lidell, F. J., handlande.

Kronoombud.

Sidenbladh, K., f. d. öfverdirektör.

Jakobs realskola.

Af Stadsfullmäktige valda led.

Haak, O. K., direktör; Laurentz, W., grosshandlare, stadsfullm.

Suppleanter.

Sjögren, P. A., fabrikör, stadsfullm.; Molin, J., inspektör.

Kronoombud.

Schönmeyr, B. J., sekreterare.

Katarina realskola.

Af Stadsfullmäktige valda led.

onsson, J. A., öfverlärare, stadsfullm.; Larsson, G., byggmästare.

Suppleanter.

Söderström, A. F., skeppsstufvare; Klefbeck, E. A., pastorsadjunkt, stadsfullm.

Kronoombud.

Neumüller, O. E., disponent.

Kungsholmens realskola.

Af Stadsfullmäktige valda led.

Kinnwall, S. A., f. d. öfverlärare; Olsson, N. M., skomakeriiddkare.

Suppleanter.

Alderin, R. W., direktör, stadsfullm.; Staf, O. L., kakelugnsmakare, stadsfullm.

Kronoombud.

Blomquist, A. N., apotekare.

Vittnen vid den muntliga pröfningen i realskoleexamen.

I stadgan för rikets allmänna läroverk den 18 febr. 1905 § 69 bestämmes, att vid den muntliga pröfningen i realskoleexamen skola närvara utom

eforus eller inspektor minst tre af vederbörande kommunalstyrelse utsedda, ojäfviga examensvittnen. Då valet sker först i april månad, kunna uppgifter om dessa uppdrag ej här inflyta.

Städernas allmänna brandstodsbolags kommitté för Stockholm.

På hvarje ort, där bolaget utöfvar försäkringsverksamhet, skall finnas en kommitté, bestående af minst tre, högst fem ledamöter, af hvilka Styrelsen utser en och de öfriga, jämte två suppleanter, utses i stad af stadsfullmäktige för ett år.

Det senaste valet ägde rum den 3 jan. 1910.

Af Stadsfullmäktige valda ledamöter.

Edblom, J. R., byggmästare; Frostell, F. E., notarie; Magnusson, A. E., byggmästare, stadsfullm.; Nilsson, N., byggmästare.

Af Styrelsen utsedd ledamot.

Bengtson, N. J., byggmästare.

Af Stadsfullmäktige valda suppleanter.

Althin, N. P., byggmästare; Sjöqvist, P. J., byggmästare.

Styrelsen för Stockholm—Nynäs järnvägsaktiebolag.

På grund af räntegaranti, som Stockholms stad iklädt sig för denna järnväg, äger den i styrelsen insätta en ledamot äfvensom en ledamot af revisionen. Stadsfullmäktiges val af ledamot ägde rum den 7 febr. 1910, af revisor den 17 jan. 1910.

Af Stadsfullmäktige vald ledamot.

Martin, E. D. W., auditör, stadsfullm.

Öfriga ledamöter.

(Valda af Bolaget.)

Norström, E. G., f. d. kansliskeferetare; Pettersson, A. Th., kontraktsprost, v. ordf.; Scharp, J. A., godsägare; Sjögren, S. A. Hj., professor.

(Af Stadsfullmäktige vald revisor.)

Thelander, C. Th. F., öfveringenjör, stadsfullm., jfr sid. 154.)

Styrelsen för Stockholm—Västerås—Bergslagens nya järnvägsaktiebolag.

På grund af räntegaranti, som Stockholms stad iklädt sig för denna järnväg, äga Stadsfullmäktige tillsätta en styrelseledamot och en revisor.

Det senaste ledamotsvalet ägde rum den 1 april 1910.

Af Stadsfullmäktige vald ledamot.

Taube, C. O., grefve, f. d. distriktschef, stadsfullm.

Öfriga ledamöter.

(Valda af Bolaget.)

Bergman, F. A., godsägare; **Falk**, Matths, f. d. landssekreterare; **Karlsson**, J. O., borgmästare; **Ossbahr**, R. E., f. d. generalpostdirektör, v. ordf.; **Schnell**, C. J., grosshandlare; **Åkerman**, A. R., f. d. generaldirektör, ordf.

Verkst. dir.: **Simonsson**, J. D.; trafikdir.: **Swartling**, H. E., kapten; sekr. o. ombudsman: **Söderlind**, J. G., byråchef; kamrer.: **Ugglå**, A. W.; kassör: **Zetterstrand**, A. F.

Af Stadsfullmäktige vald revisor.

Welin, C. G. A., trafikdirektör, stadsfullm., jfr sid. 154.)

Styrelsen för Aktiebolaget Stockholms tomträttskassa.

Jämlikt § 7 i den för Bolaget den 25 sept. 1908 fastställda bolagsordning äga Stadsfullmäktige att, så länge Stadens garanti för Bolagets obligationer varar, utse en ordinarie ledamot och suppleant i styrelsen.

Senaste valet ägde rum den 21 mars 1910.

Af Stadsfullmäktige vald ledamot.

Lamm, H., grosshandlare, stadsfullm.

Öfriga ledamöter.

(Valda af Bolaget.)

Frisk, C., vice häradshöfding; **Hjorth**, J. E., disponent, stadsfullm.; **Meurling**, C. H., direktör; **Reutersköld**, K. L., bankdirektör.

Af Stadsfullmäktige vald suppleant.

Hjortzberg, E. G., direktör.

Öfriga suppleanter.

(Valda af Bolaget.)

Alderin, R. V., direktör, stadsfullm.; **Friberg**, E., f. d. båtsmanskorpral.

Styrelsen för aktiebolaget Göteborgssystemet i Stockholm.

Styrelsen består af fem ledamöter, af hvilka tre utses af delägarna och två af Stadsfullmäktige. Af revisorer utses tre af Stadsfullmäktige.

Stadsfullmäktiges senaste ledamotsval ägde rum den 7 jan. 1910.

Af Stadsfullmäktige valda led.

***Hernlund**, C. H., rektor, stadsfullm.; **Lindmark**, A., skomakaremästare, stadsfullm.

Öfriga ledamöter.

(Valda af Bolaget.)

Börtzell, J. I. A., hofintendent, ordf.; **Dahlerus**, E. G., stadskassör, jourh. direktör; **Rubenson**, S., verkställande direktör. Kamrerare: **Hultengren**, A. Th.

Direktionen för änke- och pupillkassan vid Stadens ämbetsverk.

Kassan förvaltas af en direktion, bestående af sju ledamöter, däraf en utses af Stadsfullmäktige samt sex af och bland Kassans delägare. Dessa senare, af hvilka två skola vara magistratsledamöter och fyra tjänstemän, väljas vid allmän sammankomst för en tid af tre år. Såväl hos Direktionen som vid delägarnas sammankomst är den främste af magistratsledamöterna ordförande. Vid nämnda sammankomst väljas äfven två suppleanter, af hvilka en skall vara magistratsledamot. För den af Stadsfullmäktige valde direktionsledamoten bör af Stadsfullmäktige utses en suppleant.

Det senaste valet ägde rum i juni 1909.

Af Stadsfullmäktige vald ledamot.

d'Ailly, G. A. H., byrådirektör, stadsfullm.

Öfriga ledamöter.

(Valda af delägarna.)

Dahlberg, A. E., rådmän, stadsfullm., ordf.; **Holmberg**, K. E., tf kamrerare; **Lindblom**, F. G. A., fattigvårdsinspektör; **Malm**, P. L., tf stadskamrerare, kamrerare; **Salmonson**, O. J., magistratssekreterare; **Strahl**, A. A. F. rådmän.

Af Stadsfullmäktige vald suppleant.

Santesson, P. H., vice häradshöfding.

Öfriga suppleanter.

Cavallin, B. S. Ch., rådmän; **Petri**, Hj. M., syssloman.

Styrelsen för stiftelsen Wilhelm Govenii minne.

(Bostadsfond).

I styrelsen väljas Öfverståhållareämbetet, Stadsfullmäktige och Fattigvårdsnämnden hvardera en ledamot; de tre sålunda valda väljas två.

Dessutom välja Stadsfullmäktige för granskning af Stiftelsens förvaltning och räkenskaper två revisorer och två revisorssuppleanter. Ordföranden erhåller 500 och hvarje ledamot 350 kronors arfvode.

Af Stadsfullmäktige valdes ledamot den 1 okt. 1903.

Af Stadsfullmäktige vald ledamot.

Norström, C. G., civilingenjör, stadsfullm.

Af Fattigvårdsnämnden vald ledamot.

Bohman, H. E. M., justitieråd, stadsfullm., ordf.

Öfriga ledamöter.

Andersson, A. N., byggmästare, stadsfullm.; **Lind-**

blom, F. G. A., fattigvårdsinspektör; **Siden-**
bladh, K., f. d. öfverdirektör, v. ordf.

Sekreterare: **Hernlund**, C. H., rektor, stadsfullm.

Kommittén för »Sveamonumentet».

(Kommitté för uppresande i hufvudstaden af ett åt fosterlandet ägnadt monument.)

Sedan ministre plenipotentiaire F. H. R. Kleen hos Kungl. Maj:t gjort underdånig fram-

ställning om uppresande i hufvudstaden af ett åt fosterlandet ägnadt monument, ett »Sveamonument», och som grundplåt för sagda ändamål öfverlämnat 100,000 kr., anhöll chefen för Kungl. Civildepartementet i skrifvelse af den 18 nov. 1903, att Stadsfullmäktige ville utse två personer att vara ledamöter i en kommitté, som skulle hafva i uppdrag att framlägga förslag och vidtagna åtgärder ägnade att möjliggöra monumentets ävågabringande. Valet ägde rum den 7 december 1903.

Ordförande.

H. K. H. Kronprinsen.

Af Stadsfullmäktige valda ledamöter.

von Friesen, S. G., Riksbanksfullm:s ordf., Stadsfullmäktiges ordf.; **Norström**, C. G., civilingenjör, stadsfullm.

Öfriga ledamöter.

(Utsedda af chefen för Kungl. Civildepartementet.)

Cederström, G. O., professor; **Ekman**, J., konsul; **Grill**, C. E., öfverstelöjtnant; **Lundberg**, J. T., disponent; **Möller**, C. O., öfverintendent; **Swartz**, P., fabriksidkare.

Institutioner, hvilka af Staden understödjas.

Allmänna läroverken.

Stadens bidrag år 1910: 641,775 kr.

Bidrag till lärarnes vid allmänna läroverken aflöning jämlikt Kungl. bref den 20/11 1816: 15,000 kr.

Hyresersättning till rektorer: 13,700 kr. Denna hyresersättning utgår för hvar och ett af åren 1910—1912 med 2,000 kr. vid de högre allmänna läroverken och 1,900 kr. vid realskolorna.

Hyreshjälpen till rektor vid Nya elementarskolan: 1,000 kr. Denna hyreshjälpen utgår för hvar och ett af åren 1910—1912.

Hyreshjälpen till lektorer och adjunkter vid allmänna läroverken: 88,600 kr.

Hyreshjälpen till ordinarie teckningslärare vid allmänna läroverken: 2,500 kr.

Hyreshjälpen till extra lärare och extra ordinarie lektorer vid allmänna läroverken: 5,700 kr.

För tid efter den 1 oktober 1910 utgår hyreshjälpen till lektorer och adjunkter, teckningslärare samt extra lärare och e. o. lektorer allenast till den, som då är bosatt i Stockholm och förty kan antagas blifva för år 1911 mantalskrifven här i staden.

Inventariers inköp och underhåll: inventarier till Östermalms högre allm. läroverks nybyggnad 115,000 kr., årlig kostnad 7,000 kr.

Hyra för lägenhet till Realläroverket: 2,000 kr. Beräknad hyra för skollokaler: 255,255 kr.

Ny- och ombyggnader: 52,000 kr. till nybyggnad för Östermalms högre allm. läroverk (hela kostnaden 1,387,500 kr.). Till inredningsarbeten m. m. för Östermalms högre allm. läroverks nya skolhusbyggnad högst 34,000 kr. (summa ny- och ombyggnader 86,000 kr.) Läroverkshusens underhåll: årlig kostnad: 50,000 kr.

Stockholms högskola.

Stadens bidrag till en stats- och rättsvetenskaplig afdelning för år 1910 högst: 35,000 kr. (se villkoren nedan).

Stadens bidrag till meteorologiska stationer år 1910: 2,500 kr.

För upprättande i Stockholm af en högskola bildades 1869 Högskoleföreningen. Sedan föreningen mottagit en del donationer, antog den år 1877 stadgar för skolan hvarefter föreläsningar började hållas år 1878. Understöd af staden erhöles 1879. Höstterminen 1881 in-

skrefvos de första lärjungarna. Kungl. Maj:t fastställde den 20 nov. 1903 grundstadgar för Högskolan, samt gaf densamma examensrätt den 11 mars 1904 för (filosofiska examina), samt den 28 sept. 1907 (för juridiska examina).

Stadens bidrag till en stats- och rättsvetenskaplig afdelning vid Stockholms högskola, högst: 35,000 kr. Med afseende å förevarande bidrag hafva Stadsfullmäktige den 21 december 1904 beslutat: att för upprättandet och vidmakthållandet af en stats- och rättsvetenskaplig afdelning vid Stockholms högskola enligt uppgjord plan tillskjuta det belopp, som, efter det för ändamålet i första hand användts afkomsten af Högskolans egna, för en sådan afdelning särskildt donerade medel samt inflytande terminsavgifter, därutöfver erfordras, dock högst 35,000 kr. årligen, under villkor: att till Högskolan kvartalsvis utbetalas en fjärdedel af Stadens bidrag, sådant detsamma beräknats i ett af Högskolans styrelse för hvarje år uppgjort och af Drätselnämndens första afdelning granskadt stafförslag; att med afseende å beräkandet af Högskolans egna inkomster för den stats- och rättsvetenskapliga fakulteten skall iakttagas, att, därest Högskolan erhåller donationer utan särskildt angifvet ändamål, det skall tillkomma Stadsfullmäktige att efter förslag af Högskolans styrelse för hvarje fall bestämma, huruvida och i hvilken omfattning sådana donationer skola afses för nysnämnda afdelning; att, därest efter avslutandet af Högskolans böcker visat sig, att Högskolan i bidrag till den stats- och rättsvetenskapliga afdelningen af Staden uppburit för något år mera, än som för årets utgifter behöfts utöfver det som kunnat bestridas med Högskolans egna, för ändamålet disponibla inkomster af räntor och influtna terminsavgifter för samma år, Högskolan skall till Staden återbära öfverskottet; samt att anslaget beviljas tillsvidare för åren 1905—1914, dock att den del af anslaget, som tagits i anspråk såsom bidrag till någon under sagda tid af Högskolans styrelse utnämnd professors aflöning och pensionering, får, i den mån Högskolans egna för ändamålet tillgängliga inkomster icke förslå, af Högskolan uppbäras för denne lärare personligen, så länge han på grund af sin berörda anställning är berättigad till lön eller pension från Högskolan.

Till meteorologiska stationer med själfregistrerande instrument: 2,500 kr. Anslagen hafva ställts till Stockholms högskolas förfogande under villkor, att Högskolans styrelse

drager försorg om inköp af nödiga instrument och dessas uppsättning samt enligt gjordt uttalande åtager sig: a) anställande af en vetenskapligt utbildad föreståndare med uppdrag att verkställa detaljanordningarna vid stationernas inrättande, att instruera erforderliga biträden och slutligen att, sedan stationerna äro färdiga, öfvervaka desamma, så att instrumenten nöjaktigt injusteras och därefter korrekt skötas så, att fullgoda och ofafbrutna observationsserier erhållas; b) mottagande och förvaring af observationsmateriale; och c) tillhandahållande af detta observationsmaterial åt Stadens tjänstemän och för öfrigt åt kompetenta personer, som önska taga del däraf.

Tekniska skolan.

Stadens bidrag år 1910: 23,709 kr.

Stadens bidrag enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28 mars 1890: 7,500 kr. Bidraget utgår tills vidare, dock endast så länge Stadens årsanslag till Skolan utgår minst med det nuvarande beloppet.

Tillfälligt anslag för år 1910: 16,209 kr. Anslaget motsvaras af ett statsanslag å samma belopp, beviljadt till underlärares och betjäningars aflönande samt till inköp och underhåll af inventarier och undervisningsmateriel äfvensom belysning m. m. Jämför vidare sid. 165.

Stockholms borgarskola.

Stadens bidrag år 1910: 52,900 kr.

Bidraget utgår för år 1910, däraf 14,000 kr. att användas till fortsättande af Skolans verksamhet i samma omfattning som år 1900; 11,000 kr. för uppehållande af den år 1901 öppnade högre skolafdelningen å Norrmalm; 1,200 kr. för utvidgning af undervisningen vid den högre skolafdelningen i Staden inom broarna och 1,200 kronor till upprättande af en lägre manlig skolafdelning å Kungsholmen; 21,000 kr. till hyra för undervisningslokaler; 1,500 kr. för uppehållande försöksvis af en högre afdelning för undervisande af yrkesarbetare i tyska och engelska språken, modersmålet och geografi och 3,000 kr. för beredande af fullständig undervisning åt ytterligare 300 lärjungar vid skolans högre allmänna afdelningar. Jämför vidare sid. 165.

Högre flickskolor.

*Stadens bidrag år 1910: högst 83,800 kr.
Tilläggsbidrag: 22,000 kr.*

Bidragen äro beviljade för år 1910 att tilldelas hvar och en af Wallinska flickskolan, Lyceum för flickor, Södermalms högre läroanstalt för flickor, Brummerska skolan, Detthowska sko-

lan, Anna Sandströms skola, Åhlnska skolan, Östermalms högre läroanstalt för flickor, Ateneum för flickor, Afzelii elementarskola för flickor, Kungsholms elementarskola för flickor, Kungsholms läroverk för flickor (f. d. privata elementarskolan för flickor på Kungsholmen), Oscarsskolan (f. d. Realskolan för flickor) samt Nya elementarskolan för flickor med enahanda belopp, som af Statsverket tillerkännes dessa skolor för samma tid, samt under villkor att redogörelser för sålunda understödda skolors verksamhet år 1910, affattade enligt de föreskrifter, Kungl. Maj:t kan meddela, aflämnas till Drätselnämndens första afdelning samt att Stadens bidrag skall utbetalas på samma tider som Statens.

Tilläggsanslagen äro beviljade för år 1910 och skola användas som bidrag till ålderstillägg åt lärarinnor vid af Kommunen understödda högre flickskolor; sådant bidrag utgår med hälften af det belopp Statsverket för samma ändamål tillerkänner dylik skola under år 1910 och utbetalas på samma tid som Statens bidrag.

Första döfstumundervisningsdistriktet.

Stadens bidrag år 1910: 25,002: 65 kr.

Lagen 31 maj 1889 ang. döfstumundervisningen indelar riket för döfstumundervisning i 7 distrikt, det första omfattande bl. a. Stockholm (jfr sid. 166). § 34 i nämnda lag stadgar att utgifterna för undervisning, lärares aflönning, lärjungarnes underhåll, anskaffande af erforderliga lokaler för skolan, skolmöbler, undervisningsmaterial och hvad i öfrigt för skolan erfordras skall bestridas af skoldistriktet.

Sällskapet för småbarnsskolorna i hufvudstaden.

Stadens bidrag år 1910: 300 kr.

Sällskapet underhåller 4 småbarnsskolor, nämligen en i Katarina förs., en i Jakobs och en i Kungsholms förs. samt en för Östermalms församlingar. Stadens bidrag utgår som hyresbidrag enligt Kungl. bref den ³⁰/₆ 1854.

Centralstyrelsen för Stockholms skollofskolonier.

Stadens bidrag år 1910: 10,000 kr. jämte 2,000 kr. till inspektion af kolonierna.

Denna styrelse, som bildades år 1885, har till uppgift att organisera verksamheten för Stockholms skollofskolonier och består af representanter för de olika lokalföröreningarnas och Fjällkoloniföreningens styrelse.

Byggmästareföreningens murare-yrkesskola.

Stadens bidrag år 1910: 750 kr.

Denna skola, som inrättades år 1901 af Stockholms byggmästareförening, afser att utbildna yrkesskickliga murare. Lärotiden är enligt skolans stadgar treårig.

Stadens bidrag utgår för år 1910 under villkor att Byggmästareföreningen med minst samma belopp bidrager till skolan och att redovisning öfver skolans medel lämnas Drätsel-nämndens första afdelning, som tillsätter inspektor öfver skolan, hvilken skall afämna en till Stadsfullmäktige ställd rapport.

Pedagogiska lärokursen.

Stadens bidrag år 1910: 500 kr.

Denna kurs, som inrättades år 1890, förestås af en styrelse, som hvarje läsetermin anordnar föreläsningar och kurser i olika ämnen, afsedda hufvudsakligen för lärare och lärarinnor vid alla slag af skolor i Stockholm.

Centralförbundet för socialt arbete.

Stadens bidrag år 1910: 2,000 kr.

I syfte »att inom olika samhällslager söka väcka intresse för och sprida kunskap om sociala spörsmål för att därigenom medverka till lösningen af viktiga samhällsfrågor» sammanslöto sig år 1903 en del föreningar med socialt syfte till «*Centralförbundet för socialt arbete*». Sitt mål söker Förbundet vinna dels genom den år 1904 inrättade *Sociala upplysningsbyrån*, som meddelar upplysningar om sociala förhållanden och företag i in- och utlandet samt lämnar råd och litteraturanvisningar för studiet af sociala frågor, dels genom sitt kostnadsfritt tillgängliga bibliotek, som numera omfattar 1,400 band, in- och utländsk uppslags- och speciallitteratur i sociala och kommunala frågor samt ett 120-tal tidskrifter, behandlande dessa ämnen på olika språk, dels slutligen genom föreläsningsverksamhet, utgifvande af publikationer och verkställande af utredningar och undersökningar. Till Förbundets upplysningsverksamhet hör också *Sociala utställningen*, som öppnades i april 1906 och erbjuder rikhaltiga uppgifter om åtgärder på det sociala arbetsområdet, åskådliggjort med grafiska tabeller, fotografier, ritningar m. m.

Upplysningsbyrån och biblioteket Lästmakaregat. 6, äro öppna alla hvardagar 12—3, månd. 7—8 e. m., onsd. 6—8 e. m., den sociala utställningen, Birgerjarlsgat. 23, sönd. och onsd. 1—3, lörd. 5—8 e. m.

Stadens anslag utgår med 500 kr. till det af Förbundet upprättade biblioteket, 1,000 kr. till den sociala utställningen och 500 kr. till föreläsningar.

Folkbildningsförbundet.

Stadens bidrag år 1910: 11,500 kr.

Folkbildningsförbundet, som bildades år 1903, arbetar på trenne byråer under gemensam öfverstyrelse nämligen: 1) *bokförmedlingsbyrån*, som utan ersättning tillhandagår folkbibliotek med bokinköp samt råd och upplysningar i alla till folkbiblioteksrörelsen hörande frågor, uthyr vandringsbibliotek och utger Folkbiblioteksbladet; 2) *föreläsningsbyrån*, som förmedlar föreläsningar, uthyr ljusbilder etc. samt 3) *afdelningen för folkbiblioteken* i Stockholm. Förbundet har själf upprättat 4 bibliotek i Stockholm (Johaunes, Katarina, Kungsholms, Maria) samt öfvertagit förvaltningen af två andra (Arbetareinstitutets och biblioteket i Lindhagens-gatan 9) Förbundets expedition är belägen Lästmakaregat. 6.

Arbetareinstitutet i Stockholm.

Stadens bidrag år 1910: 6,000 kr.

Arbetareinstitutet i Stockholm, som stiftades år 1880 af med. doktor Anton Nyström, afser »att åt alla, såväl kvinnor som män, hvilka icke under uppväxtåren fått ägna sig åt högre studier meddela en populärt vetenskaplig bildning samt bereda tillfälle till förädlade nöjen.» Institutet, som står utanför alla politiska och sociala strider och agitationer, söker nå sitt syfte genom föreläsningkurser fördelade på hvarje veckodag sept.—april och anordnande af folkkonserter. Ett folkbibliotek med läsrum finnes i Institutets lokaler Klara Norra Kyrkogata 8.

Södermalms arbetareinstitut.

Stadens bidrag år 1910: 2,000 kr.

Södermalms arbetareinstitut stiftades år 1895 och har ungefär samma syfte som Arbetareinstitutet i Stockholm.

Arbetareföreningen i Stockholm.

Stadens bidrag år 1910: 3,000 kr.

Denna förening, som bildades år 1866, består hufvudsakligen af handverks-, industri- och grofarbetare och har till syfte »att åstadkomma samverkan för en sådan lagbunden samhällsutveckling, som kan genom praktiska åtgärder främja arbetsklassens bästa i socialt, ekonomiskt och intellektuellt hänseende». Den anordnar föreläsningkurser och samkväm, håller läsrum och bibliotek samt förvaltar en sjuk- och begravningsfond för sina medlemmar. Stadens bidrag utgår till fortsättande och utvidgande af Föreningens föreläsningar.

Sånga-Stenhamra föreläsningförening.

Stadens bidrag år 1910: 250 kr.

Bidraget utgår under förutsättning att om föreningen ej erhåller statsanslag eller erhåller dylikt till lägre belopp än 500 kr., Stadens bidrag bortfaller eller minskas till hälften af statsanslaget samt att föreläsningarna hufvudsakligen hållas i nya skolhuset vid Stenhamra samt att föreningen vid utöfvandet af sin verksamhet skall vara underkastad den kontroll, Drätsel-nämndens andra afdelning kan finna lämplig.

Fredrika-Bremer-förbundet.

Stadens bidrag år 1910: 300 kr.

Detta förbund, som stiftades år 1884, har till ändamål »att under kraftig samverkan af erfarna män och kvinnor, inom så vida kretsar af vårt land som möjligt, verka för en sund och lugn utveckling af arbetet för kvinnans höjande i sedligt och intellektuellt så väl som i socialt och ekonomiskt afseende». Detta mål söker Förbundet vinna dels genom sin *förbundsbyrå*, som lämnar upplysningar i alla frågor, som röra kvinnorörelsen, såsom utbildnings- och förvärfsmöjligheter för kvinnor m. m., verkställer utredningar ang. arbets- och löneförhållanden etc., dels genom *förmedling af platser* för bildade kvinnor, hvarjämte Förbundet förvaltar stora *donations- och stipendiefonder* samt en *sjukkassa* för lärarinnor, kontorister etc. Förbundet utgifver »Hemtrefnad, praktisk tidning för hemmet», hvarjämte veckotidningen »Dagny» utgifves af föreningen med samma namn genom Förbundet.

Bidraget utgår till anordnande af föreläsningar i praktiska ämnen för unga kvinnor under villkor att plan öfver föreläsningarna aflämnas till Drätsel-nämndens första afdelning.

Tidningen De blindas veckoblad.

Stadens bidrag år 1910: 300 kr.

Denna tidning, som utgifvits från år 1896, tryckes med upphöjd stil, den s. k. Brailleska punktskriften. Tidningen åtnjuter understöd af samtliga landsting och städer som icke deltaga i landsting samt lämnas gratis till alla läskunniga blinda inom de anslagsbeviljande områdena, som önska erhålla den.

De blindas förenings handverksskola för blinda kvinnor.

Stadens bidrag år 1910: högst 1,000 kr.

»Ändamålet med nämnda handverksskola, som inrättades år 1902, är att i korgmåleri utbildna kvinnliga blinda och sålunda bereda dem möjlighet till bättre utkomst än den, de vanliga kvinnliga handarbetena kunna erbjuda,

äfvensom att, i den mån det låte sig göra, bereda åtminstone de sämst lottade fast arbetsplats och ett hem inom skolan. Under de gångna 7 verksamhetsåren ha inalles 26 blinda kvinnor åtnjutit undervisning vid skolan.

Bidraget utgår med 75 kr. för hvarje i skolan intagen elev, tillhörande Stockholms kommun, under villkor att Föreningen till Drätsel-nämndens kammarkontor aflämnar redogörelse för skolans verksamhet samt underkastar sig den kontroll Drätsel-nämndens första afdelning kan ause lämplig.

Pedagogiska biblioteket i Stockholm.

Stadens bidrag år 1910: 1,200 kr.

Detta bibliotek upprättades år 1885 af Stockholms lärareällskap, som fortfarande utser bibliotekets styrelse. Biblioteket omfattar nu omkring 30,000 band, arbeten rörande uppfostran och undervisning, skolstatistik, etc. En synnerligen rikhaltig samling modern, vetenskaplig litteratur har år 1909 testamenterats till biblioteket.

Stockholms arbetarebiblioteksförbund.

Stadens bidrag år 1910: 8,000 kr.

Förbundet bildades år 1891 med syfte »att upprätta och ytterligare utvidga för hufvudstadens arbetare afsedt arbetarebibliotek med läsrum» och 1892 öppnades biblioteket med 400 band vid Svartmangatan, därifrån biblioteket 1897 flyttades till Norrmalm, samtidigt med att en afdelning öppnades på Söder. Biblioteket har bildats genom sammanslagning af förenings bokförråd, genom gåfvor och inköp. De till förbundet anslutna föreningarna äga biblioteket, som förvaltas af en styrelse på 7 personer. Förbundets bokförråd uppgår nu till öfver 22,000 band fördelade på Centralbiblioteket, Barnhusgat. 16 och Södra biblioteket, Barngårdsgat. 4. Antalet boklån uppgick år 1909 till 173,556.

Stadens bidrag utgår under villkor, att utlåningsstationerna inrättas inom staden.

Stockholms läsesalong.

Stadens bidrag år 1910: 2,000 kr.

År 1866 grundades genom bidrag af enskilda personer »Läsesalong för damer», som några år senare blef tillgänglig äfven för män. År 1884 inflyttade läsesalongen i sin nuvarande lokal, Beridarebangat. 25. Där erbjudes tillfälle till läsning på stället af en rikhaltig samling in- och utländska tidningar och tidskrifter äfvensom hemlån ur en boksamlirg af cirka 39,000 band. De besökandes antal uppgår till omkring 20,000 personer årligen. Bidraget utgår till hyra och anskaffande af in- och ut-

ländska tidningar och tidskrifter under förbehåll af den kontroll, Drätselnämndens första afdelning kan finna skäligt bestämma.

Vasastadens folkhem.

(F. d. Adolf Fredriks.)

Stadens bidrag år 1910: 2,000 kr.

År 1898 bildades föreningen för Adolf Fredriks folkhem, som öppnades samma år. Folkhemmet, som efter församlingsdelningen 1906 kallas Vasastadens folkhem, är beläget Norrtullsgatan 37 och utgöres af läs- och skrifrum, bibliotek med öfver 3,000 band, tidningar och tidskrifter, samlingsrum för ungdomsföreningar etc.

Döfstumföreningen i Stockholm.

Stadens bidrag år 1910: 500 kr.

Föreningen utgör en sammanslutning af inom Stockholm och dess närmaste grannskap boende döfstumma öfver 16 år och dess syfte är dels ekonomiskt — att bispringa medlem med ekonomiskt understöd vid förefallande behof, — dels uppfostande — att stödja honom i sedligt och allmänbildande syfte genom anskaffande af passande bibliotek, föredrag och bildande umgänge.

Bidraget utgår till utvidgande af Föreningens bibliotek och läsestuga.

Skansen.

Stadens bidrag år 1910: 15,000 kr.

Bidraget utgår för år 1910 under villkor: 1) att såväl berättelse öfver anslaget användande som revisionsberättelsen öfver Nordiska museets förvaltning insändas till Drätselnämndens första afdelning; 2) att lärjungar vid såväl Stockholms allmänna läroverk och folkskolor som de med bidrag från Stockholms stad understödda högre flickskolor i samlad klass under lärares uppsikt och på tider, hvarom öfverenskommelse kan träffas med Skansens styrelse, äga kostnadsfritt tillträde till Skansen; 3) att Skansen tillhandahåller Öfverstyrelsen för Stockholms stads folkskolor årligen 1,500 frikort, gällande för besök å Skansen under tiden 16 juni—20 augusti, att mot de särskilda villkor och ordningsregler, hvarom öfverenskommelse kan träffas mellan Öfverstyrelsen och Skansens styrelse, utdelas till välartade barn inom folkskolans högre klasser; 4) att Skansen på rekvisition af rektorer vid såväl hufvudstadens allmänna läroverk som de högre flickskolor, hvilka erhålla bidrag från Stockholms stad, tillhandahåller frikort intill ett antal af högst 500, gällande under läroverkens sommarferier, att, mot sådana villkor och ordningsregler, som i föregående moment omnämnas, utdelas bland välartade lärjungar vid läroverken;

5) att Skansen under året, helst å lördagar, anordnar tio godtköpsdagar med en inträdesafgift af 10 öre och att af dessa åtta falla under månaderna maj—september; samt 6) att å Skansens s. k. folksöndagar — af hvilka under sistnämnda månader minst sex böra anordnas — föräldrar jämte högst tre barn under 12 års ålder äga tillträde mot en sammanlagd afgift af 50 öre.

Folkkonsertförbundet.

Stadens bidrag år 1910: högst 4,000 kr.

Förbundet, hvilket har sitt upphof i en blandad kör, som plägade biträda vid Stockholms borgarskolas populära litteratur- och musikaftnar, bildades 1905 och har till syfte »att genom anordnande af prisbilliga folkkonserter med äfven i litterärt afseende värdefulla program söka i sin mån väcka och underhålla estetiskt intresse hos hufvudstadens kroppsarbetande befolkning».

Bidraget utgår för anordnande under arbetsåret 1909—1910 af dels tre folkkonserter med blandad kör och flygelackompagnemang i Immanuelskyrkan eller annan därmed jämförlig lokal mot bidrag af 500 kr. för hvarje konsert, dels en dylik folkkonsert med biträde af fullständig instrumentalorkester mot bidrag af 1,000 kr. samt dels tio musikaftnar mot bidrag af 150 kr. till hvar och en under villkor: dels att vid den konsert, som anordnas med biträde af fullständig orkester, kommer till utförande verk af erkänt värde, dels ock att biljettpriset till såväl konserterna som musikaftnarna icke sättes högre än 25 öre och att beträffande biljettförsäljningen vidtagas sådana åtgärder, som innebära största möjliga garanti för att dessa konserter och musikaftnar få den publik, för hvilken de äro afsedda.

Centralförbundets för nykterhetsundervisning permanenta nykterhetsutställning i Stockholm.

Stadens bidrag år 1910: 1,000 kr.

Centralförbundet för nykterhetsundervisning, som stiftades år 1901 är en för samtliga större nykterhetssällskap gemensam institution med syfte att verka för undervisning genom utbildande af föreläsare och talare, utgifvande af en nykterhetstidskrift och spridande af nykterhetslitteratur etc. I april 1906 öppnade förbundet tillsammans med bland andra Centralförbundet för socialt arbete (jfr ofvan) en permanent nykterhetsutställning afsedd dels att klargöra alla de olika nykterhetssällskapens arbete, dels genom en vetenskaplig afdelning med bl. a. grafiska tabeller rusdrycksförbrukningen i Sverige jämförd med andra länder, alkoholens inverkan på människans olika förmögenheter etc.

Nykerhetsföreningar.

Stadens hyresbidrag år 1910: högst 10,000 kr.

Bidraget utgår för år 1910 under samma villkor, som Stadsfullmäktige den 21 december 1904 beslutat för år 1905, eller: 1) bidrag från detta anslag kan sökas af sådan nykerhetsorganisation eller själfständig förening, som a) uteslutande arbetar för nykerhetens främjande, b) verkat i Stockholm minst tre år och c) har ett sammanlagt medlemsantal af minst 100; 2) bidrag utgår med högst tredjedelen af det hyresbelopp, sökanden genom kontrakt styrker sig erlægga för sammanträdeslokaler efter afdrag af sökanden tillkommande hyresinkomster af samma lokaler; 3) Drätselnämndens första afdelning fördelar anslaget mellan de till bidrag berättigade organisationerna eller föreningarna. Där loger eller afdelningar af större organisation hafva gemensam styrelse för Stockholm, tillkommer det denna styrelse att hos Afdelningen begära och utbekomma det på organisationen belöpande bidrag och i enlighet med i mom. 2) angifna grunder detsamma mellan underlydande loger eller afdelningar fördela.

Restauranter, där rusdrycker ej serveras.

Stadens hyresbidrag år 1910: 12,000 kr.

Bidraget utgår för år 1910 under följande villkor: 1) bidrag får tilldelas endast aktiebolag eller annan rättsligen erkänd organisation, som genom sina regler, stadgar och räkenskaper visar sig arbeta endast i nykerhetens intresse och icke afser att bereda sina delägare eller medlemmar vinning utöfver årlig ränta med högst fem procent af dem tillskjutna kontanta medel och hvilket bolag eller organisation anordnar sådan för allmänheten afsedd restaurant, som anslaget afses; 2) bidrag tilldelas endast för i gång varande restaurant; 3) bidrag utgår med högst hälften af den för hvarje restaurant erlagda hyran.

Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn.

Stadens bidrag år 1910: högst 26,400 kr.

Stadens bidrag till Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn samt till medicinsk och kirurgisk poliklinik därstädes utgår jämlikt Stadsfullmäktiges beslut den 7 dec. 1900 under villkor: att minst 78 sängar, däraf minst 8 för barn under 2 år, upplåtas för medelösa sjuka barn från Stockholms kommun; att minst 20 sängar upplåtas för betalande sjuka från staden mot en afgift icke öfverstigande den, som för vård i allmänt rum erlægges å Kommunens egna sjukhus; att Hälsovårdsnämnden må insätta en ledamot i Styrelsen och utse

en revisor; samt att läkaren dagligen lämnar Nämnden meddelande om beläggningen.

Polikliniker.

Stadens bidrag år 1910: 32,400 kr.

Stadens bidrag till Serafimerlasarettets poliklinik: 16,800 kr.

Stadens bidrag till Diakonissjukhusets poliklinik: 3,000 kr.

Stadens bidrag till Polikliniken vid Riddaregatan (Polikliniken å Östermalm): 6,800 kr.

Stadens bidrag till Polikliniken vid Kungsgatan (Karolinska institutets poliklinik): 2,800 kr.

Stadens bidrag till Polikliniken vid Stora Badstugatan (Polikliniken å Norrmalm): 1,500 kr.

Stadens bidrag till Tandläkareinstitutets poliklinik: 1,500 kr.

Dessutom underhåller Staden fullständigt Polikliniken å Södermalm (vid Folkungagatan), anslag: 10,800 kr. (ej upptaget här ofvan) samt polikliniker vid sjukhusen; se under Hälsovårdsnämnden.

Prins Carls inrättning för fattiga barn.

Stadens bidrag år 1910: 4,750 kr.

Däraf 750 kr. på grund af upplåtelse till d. v. Stadsnämnden (1851) af egendomen n:r 5 kv. Hästen.

Denna inrättning tillkom år 1832 för medel, insamlade år 1830 vid en jubelfäst till minne af kristendomens införande i Sverige. År 1851 öfvertog Staden en af anstaltens bägge afdelningar nämligen »förbättringsafdelen». Den andra afdelningen, den egentliga uppfostringsanstalten, som till en början varit inrymd i det hus, där Maria sjukhus nu är inrymdt, flyttades år 1861 till Gälön i Österhanninge socken.

Enskilda uppfostringsanstalter inom hufvudstaden m. m.

Stadens bidrag år 1910: 31,000 kr.

Enligt Fattigvårdsnämndens beslut utgår af detta anslag följande understöd:

Sällskapet för inrättande af småbarnsskolor	1,500:—
Diakonissanstaltens skyddshem och barnhem	3,810:—
Frimurarebarnhuset	90:—
Kronprinsessan Margaretas vårdanstalt för tuberkulösa barn	750:—
Elsa Borgs skydds- och barnhem	5,500:—
Nattasylen för kvinnor	500:—
Föreningen S. de C:s sjukhem för barn	2,000:—
Föreningen Barnavårn, Valhallavägen	500:—
> Margaretahemmet	2,000:—
> för bistånd åt lytta och vanföra	1,200:—

Föreningen Tomta barnhem	500:—
> Småbarnshemmet	2,000:—
> Barnavårdsskolan	500:—
> Maria mjölkdroppes för dess moders- och spädbarnsklinik	1,000:—
S:t Stefans barnavårn, Frejgatan 25	400:—
Frälsningsarméns hem för ogifta mödrar	2,000:—
Hemmet »Fristad», 350 kr. per år och intagen kvinna, dock högst	3,500:—
Maria västra barnkrubba och Maria spädbarnskrubba	1,200:—

Föreningen Hem för arbeterskor.

Stadens hyresbidrag år 1910: 2,000 kr.

För att i någon mån motverka inneboende-systemet och bereda billig och hemtreflig bostad åt ensamstående arbeterskor från stadens fabriker och syateljéer bildades 1898 Föreningen Hem för arbeterskor, som samma år öppnade sitt första hem, Kungsholmsgat. 26; detta har tvenne gånger utvidgats och rymmer nu 36 hyresgäster, 1901 inrättades ett andra hem i Åsögat. 79 och ett tredje upprättades 1909 Vikingagat. 7 B. Föreningen bereder nu bostad åt 100 personer. Arbeterskorna betala i dessa hem en hyra af 6-50—10 kr. i månaden för deladt möbleradt och uppvärmdt rum med linne, sängkläder och läkarvård samt medicin samt få mot billig afgift tillaga sin mat i köken. I hvarje hem finnes bibliotek, tidningar och symaskin till fritt beagnande. Föreningen anordnar kurser och samkväm för hyresgästerna samt äger till deras disposition ett sommarhem.

Bidraget utgår under förutsättning att Föreningen upprätthåller det med hjälp af detta anslag nyinrättade hemmet med minst 30 platser och att Drätselnämndens första afdelning äger öfver Föreningens verksamhet utöfva den kontroll, Afdelningen kan finna lämplig.

Södra kristliga föreningen af unga kvinnor.

Stadens bidrag år 1910: 800 kr.

>Föreningen, som sedan 1887 verkat bland ogifta arbeterskor inom Katarina församling och sedan 1891 varit ansluten till Sveriges kristliga föreningar af unga kvinnor, bedrifver sin verksamhet dels genom möten med fabriksflickor i lokaler inom fabriker efter arbetets slut, dels genom undervisning i sömnad, välskrifning och matlagning, hvarjämte Föreningen uthyr rum åt arbeterskor. Vid nämnda möten förekomma bland annat musik och föredrag i allmänbildande ämnen, och plåga mötena vara besökta af mellan 100 och 200 unga kvinnor. Föreningens husmoders- och tjänarinneskola afser att utbilda dugliga ensamjungfrur för den ekonomiskt mindre gynnsamt situerade medelklassen.

Bidraget utgår under villkor att Föreningen underkastar sig den kontroll, Drätselnämndens första afdelning kan finna lämplig.

Arbetsstugorna i hufvudstaden.

Stadens bidrag år 1910: 40,000 kr.

År 1887 upprättades på initiativ af fru A. Retzius f. Hierta den första arbetsstugan i hufvudstaden (i Adolf Fredriks förs.); sedan dess hafva upprättats i allt 20 sådana stugor, nästan alla med understöd af stiftelsen »Lars Hiertas minne». I dessa arbetsstugor lämnas åt fattiga barn i skolåldern undervisning i slöjd och handarbeten och få barnen en måltid, som lön för utförda arbeten, hvilka försäljas. Antalet barn i Stockholms arbetsstugor utgör nu omkring 2,300 årligen. Hvarje arbetsstuga har sin styrelse, som representeras i en för staden i sin helhet bildad centralkommitté. Stiftelsen »Lars Hiertas minne» utser årligen två revisorer af räkenskaperna.

Arbetsföreningarna inom hufvudstaden.

Stadens bidrag år 1910: 4,000 kr.

Dessa välgörenhetsföreningar som stå i samband med Stockholms allmänna skyddsförening, afse att bereda arbetsförtjänst åt fattiga kvinnor. Hvarje territoriell församling har sin arbetsförening. Föreningarna förfoga öfver betydliga tillgångar.

Stockholms stadsmissions arbetshem.

Stadens bidrag år 1910: 1,500 kr.

I detta hem, som inrättades 1888, mottagas hem- och arbetslösa personer och sysselsätts med vedhuggning, mattpiskning och dylikt; Hemmet står i förbindelse med »Centralföreningen till stöd för frigifna» och åtnjuter understöd af Fångvårdsstyrelsen.

Vård af fattiga sjuka i hemmen.

Stadens bidrag år 1910: 10,000 kr.

För vård i hemmen af fattiga sjuka genom skolade under läkares öfverinseende stående sköterskor äro föreningar bildade inom Kungsholms. Maria och Katarina församlingar, hvarjämte Föreningen för sjukvård på Östermalm omfattar Hedvig Eleonora, Oscars och Engelbrekts församlingar.

Värme- och läsestugor.

Stadens bidrag år 1910: 3,500 kr.

Detta anslag disponeras af Styrelsen för asylerna och utgår till Goodtemplarnes värmestuga vid Olofsgatan. I värmestugan finnas böcker och tidningar samt verkstad för skolagning.

Skytteföreningar.

Stadens bidrag år 1910: 5,900 kr.

Till underhåll af skjutbanor m. m., bidrag till Stockholms skarpskytteförening, Kungsholms skyttegille, Östermalms skytteförening, Stockholms amatörförenings skytteafdelning, Katarina, Södermalms—Liljeholmens skytteföreningar, Skolungdomens i Stockholm skytteförening och Centralskytteföreningen i Stockholm samt bidrag till Stockholms skytteförbund till anordnande af öfning och täflan i figur- och fältskjutning — 5,400 kr.

Bidrag utgår till de särskilda föreningar, för hvilka anslag i stat upptages, med kr. 1,25 för hvarje sådan förening tillhörande skytt, som under öfningar lossat 50 protokollsförda skott och sålunda gjort sig berättigad till statsunderstöd, samt till Stockholms skytteförbund med 35 öre för hvarje så kvalificerad skytt. För bidraget, som utbetalas till Skytteförbundet och af detta tillställs respektive skytteföreningar, gäller för öfrigt såsom villkor, att redogörelse för dess användning skall årligen aflämnas till Stadsfullmäktige.

Bidrag till Stockholms landsstormsbefälsförening — 500 kr.

Bidraget utgår under förutsättning att Föreningen erhåller statsbidrag samt till Drätselnämndens första afdelning aflämnar redogörelse öfver Föreningens verksamhet.

Sveriges centralförening för idrottens befrämjande.

Stadens bidrag för år 1910: 5,000 kr.

Anslaget är beviljad till arrende och skötsel af Östermalms idrottsplats och utgår under förutsättning att skolungdomen från såväl allmänna läroverk som folkskolor efter anmälan af vederbörande rektor eller öfverlärare äger disponera en af idrottsplanerna alla hvardagar hela dagen d. v. s. äfven efter kl. 5 e. m. dels och företräde att begagna ännu en idrottsplan hvardagar intill kl. 5 e. m. samt, att om så skulle erfordras, Styrelsen skall, i den mån det låter sig göra med hänsyn till idrottsplatsens begagnande äfven af andra än skolungdomen, åt densamma upplåta äfven den tredje idrottsplanen hvardagar intill kl. 5 e. m.

Upprätthållande af skridskobanor.

Stadens bidrag år 1910: högst 3,000 kr.

Stadsfullmäktige fastställde den 1 april 1910 fördelningen för vintern 1909—1910 af detta anslag.

Änke- och pupillkassan vid Stadens ämbetsverk.

Stadens bidrag år 1910: 28,550 kr.

Däraf anslag till upptagande af nya delägare: 27,050 kr.

Gasverksarbetarnes sjuk- och begravningskassa.

Stadens bidrag år 1910: 750 kr.

Hvarje vid Gas- och elektricitetsverket anställd arbetare är skyldig vara medlem af Kassen. Stadgar för Kassen äro antagna den 21 febr. 1893.

Sjukkassor.

Stadens bidrag år 1910: 41,000 kr.

Bidrag utgår till sådan i Stockholm vederbörligen registrerad sjukkassa, som erhållit statsbidrag för det år, kommunalt bidrag begäres, i förhållande till det antal afgiftspliktiga i Stockholm mantalsskrifna medlemmar, sjukkassan under nästföregående år städe haft, med 50 öre för hvarje medlem under följande villkor: a) att sjukkassan under nästförtgångna år haft egna inkomster, minst uppgående till sammanlagda beloppet af statsanslaget och det från stadskassan bsgärda bidraget; b) att sjukkassans medlemsafgifter icke nedsättas under det belopp, med hvilket dessa afgifter utgått år 1908; c) att skriftlig ansökan om kommunalt bidrag, åtföljd af de handlingar, sjukkassan har att för sådant ändamål åberopa, ingifves till Drätselnämndens första afdelning; d) att sjukkassan till Drätselnämndens första afdelning aflämnar ett exemplar af kassans stadgar äfvensom årligen ett exemplar i tryck eller afskrift af den under året afgifna revisionsberättelsen; samt e) att sjukkassan skall vara underkastad den kontroll, som Drätselnämndens första afdelning anser med afseende på den af Staden lämnade förmånen erforderlig.

Tillägg, angående ersättningar för underhåll och vård m. m. vid diverse anstalter.

Hälsö- och sjukvård.

Kungl. Serafimerlasarettet . . .	Kr. 110,000: —
Diakonissanstalten	> 36,000: —
Sjukvård åt späda barn	> 15,000: —

Institutioner, hvilka af Staden understödjas.

Medellösas vård å lungsots- och skrofulossanatorier (utöfver jubileumsfondens afkastning för år 1910 beräknad till 15,700 kr.)	Kr. 82,600: —
Medellösa sjukas vistelse vid brunns- och badorter	» 7,000: —
Sjukvårdsersättningar till främmande kommuner	» 300: —
Till barnmorskor för fattigförlösningar i hemmen	» 9,500: —
Hospitalsafgifter	» 53,000: —
Ersättningar till främmande kommuner för sinnessjukvård	» 2,000: —
	Kr. 315,400: —

Fattigvård.

Inlösen af fattiga barn å Allmänna barnhuset	Kr. 60,000: —
Ersättning till fattigvårdssamhället utom Stockholm för lämnad vård åt fattiga tillhörande Stockholms kommun	» 40,000: —
Fattigas försändande till deras hemorter	» 500: —
	Kr. 100,500: —
Inalles	Kr. 415,900: —

